

bør begrænses til den Tid. Jeg er forvisset om, at dersom Sparekassen sættes i Stand til at rejses nu — og det gør den, det bliver Resultatet af disse Forhandlinger og af det Arbejde, som er sat ind derpaa —, vil den til den Tid have vokset sig stor. Den har været og er Smertebarnet nu, men den vil blive Hjertebarnet for den sjællandske Landbefolkning.

Jeg anbefaler dette Lovforslag, og jeg anbefaler det til hurtig Fremme. Det vil jo af mange Hensyn være nødvendigt, at det kommer gennem Rigsdagen saa hurtigt som muligt, hvis det da overhovedet skal vedtages, og det gaar jeg ud fra, det vil blive. Moratoriet udløber jo den 1. April, og det vilde være uheldigt, om man skulde gaa til at forlænge det; maaske bliver det nødvendigt, men saa vil Regeringen fremsætte Forslag derom. Jeg mener ganske vist ikke, det lader sig gøre at behandle denne Sag uden at henvise den til Udvalg, men jeg tror, at dette Udvalg baade kan, vil og maa arbejde hurtigt. Jeg anbefaler som sagt Forslaget paa det bedste. Der bringes Ofre fra andre Sider for denne Sag. Sparerne ere de uskyldige, de skulle finde sig i den ikke ringe Nedskrivning af 25 pCt.; de lide uskyldigt, men maa bringe Ofre alligevel. Det er jo et Lotterispil at sætte sine Penge i et Pengeinstitut; heldigvis er det saadan, at der næsten altid er Gevinst forbundet dermed og ikke Tab, men i dette Tilfælde er der jo Tab. Tillidsmændene maa bringe deres Offer, og jeg sagde før, at de gøre det for at hævede deres Selvagtelse. Jeg tror, det vil blive saaledes, at de maa gøre det og gøre det uvægerligt, alle de, der kunne. Og Eksportforeningens Medlemmer maa bringe deres Offer. Man forudsætter jo i Lovforslagets Motiver, at man skulde gaa paa Akkord om, at de skulle udrede 1 Mill. Kr., de bør udrede den Million af de samme Hensyn, som Tillidsmændene maa udrede deres, de maa gøre det, fordi de, selv om de ikke ere bundne ved et juridisk solidarisk Ansvar, dog have et moralsk solidarisk Ansvar. Det er Sammenlutningens, Andelsbevægelsens gode Side, at dens Medlemmer ikke alene have et juridisk solidarisk Ansvar, men de føle sig moralsk forbundne. De skulle ogsaa bringe dette Offer, og de skulle bringe det uden at kny, og jeg haaber, de ville gøre det.

Hermed skal jeg anbefale Sagen til velvillig og hurtig Fremme.

Formanden: Jeg skal her afbryde Forhandlingerne og udsætte Mødet; det genoptages i Aften Kl. 7.

Mødet udsat Kl. 4.

Mødet genoptoges Kl. 7.

Formanden: Forinden vi gaa videre i Forhandlingen, skal jeg sige, at jeg anser det for rigtigt, at begge de Lovforslag, der vedrøre Sparekasserne, kunne omtales under eet.

Valdemar Olsen: Da vi for et Aar siden vedtog Loven om Bankgarantien, var der vist neppe noget Medlem i denne Sal, der anede, at den skulde faa saa vidtrækkende Konsekvenser, som det har vist sig, at den har faaet. Vi troede for det første ikke, at Garantien blev effektiv, idet man gik ud fra, at det gjaldt kun om at skaffe Garantien til Veje, saaledes at de to nødlidende Banker i Ro og Mag kunde afvikle deres Forhold, og man ventede ikke, som det viste sig senere, at der var et betydeligt Underskud i disse Banker. Og for det andet vidste man ikke den Gang og kunde ikke vide det, at der var mange Banker og Sparekasser, der stod lige saa daarligt som de to nødlidende Banker, Detailhandlerbanken og Grundejerbanken, som der var Tale om paa det Tidspunkt. Den daværende Finansminister, Vilhelm Lassen, gav os Grund til at haabe, at Garantien ikke skulde blive effektiv, at det kun skulde være for at berolige Stemningen, for at man kunde undgaa et *run* mod Bankerne, at man skulde gaa med til denne Garanti, og at alt skulde vise sig i øvrigt at være sundt og godt indenfor Bankverdenen. Men det var jo en uhyre stor Fejltagelse.

Det er nu et stort Spørgsmaal, om man skal gaa med til at yde saa store Tilskud fra Statskassens Side overfor saadanne private Foretagender som Banker og Sparekasser. Jeg kan udmærket godt forstaa, at der er mange som ere betænkelige herved. Det er jo faktisk at tage fra dem, som intet have, og give til dem, som dog have noget, at tage fra